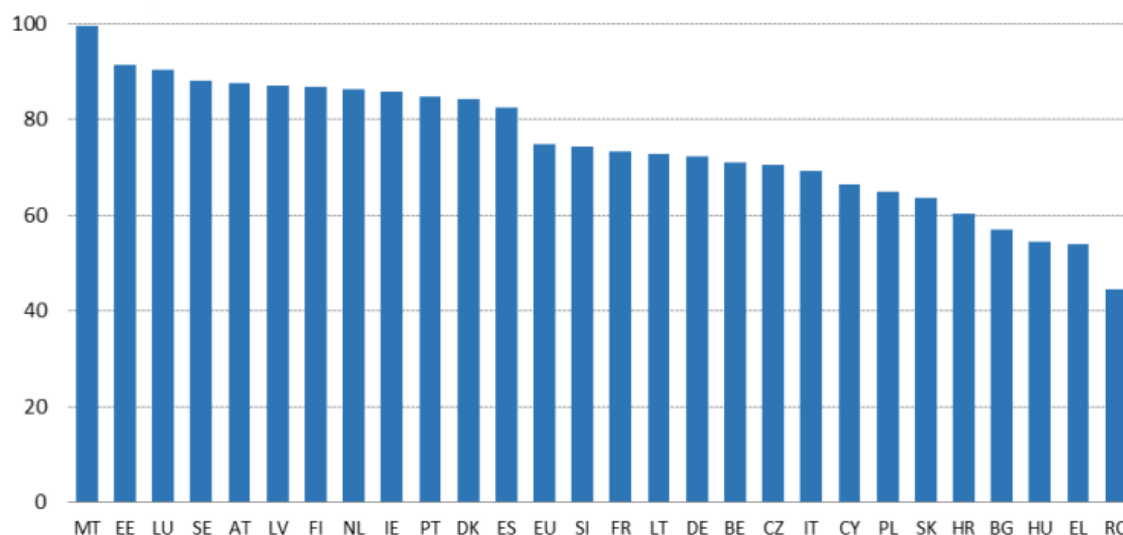

Stanowisko w sprawie projektu ustawy o aplikacji mObywatel

mObywatel to aplikacja cyfrowa, która jest alternatywą dla tradycyjnych dokumentów i usług. Pomimo bardzo dobrze zaprojektowanej oraz intuicyjnej platformy, aplikacja nie stała się powszechna na miarę swoich możliwości ze względu na brak podstawy prawnej dla jej zrównania z dokumentami wydawanymi w formie tradycyjnej. Ograniczenia wynikające z jedynie częściowego wykorzystania aplikacji mObywatel w sprawach obywatelskich nie odpowiada oczekiwaniom ich posiadaczy, którzy oczekują usług publicznych adekwatnych do stopnia zachodzącej digitalizacji.

Projekt ustawy o aplikacji mObywatel nie tylko wychodzi na przeciw oczekiwaniom społecznym, ale także zwiększy bezpieczeństwo wykorzystywanych dokumentów, do których dostęp w wersji cyfrowej jest zabezpieczony kodem dostępu. Ponadto, usługi oraz dokumenty w formie cyfrowej zwiększają efektywność dokonywanych czynności poprzez możliwość natychmiastowej weryfikacji tożsamości z zastosowaniem profilu zaufanego zamiast weryfikacji przez człowieka. Także wywiązywanie się z należnych opłat za usługi publicznej poprzez płatność elektroniczną jest bezpieczniejsze i natychmiast księguje wpłacone środki.

Figure 4 Digital public services for citizens (score 0 to 100), 2020

Source: eGovernment Benchmark, Capgemini.

Na potrzebę rozwinięcia dostępu do cyfrowych usług publicznych zwraca indeks DESI (*Digital Economy and Society Index*) publikowany rokrocznie przez Komisję Europejską.¹ W części dotyczącej cyfrowych usług publicznych dostępnych dla obywateli Polska plasuje się w tyle stawki. Osiągnięty w 2021 roku wynik wyniósł poniżej 70 punktów na 100 możliwych do zdobycia. Dało to Polsce siódme miejsce od końca, pozostając dość znacznie za liderami indeksu.

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>

W celu podniesienia poziomu cyfrowych usług publicznych dostępnych dla obywateli, Ministerstwo Cyfryzacji w przedłożonym projekcie zawarło szereg rozwiązań mających na celu wykorzystywanie dokumentów cyfrowych w analogiczny sposób jak dokumentów tradycyjnych. Ponadto, ma powstać serwis internetowy, który będzie stanowił komplementarną część platformy. Możliwe ma się stać prowadzenie korespondencji urzędowej dzięki aplikacji a sam dowód osobisty czy prawo jazdy będą mogły być używane w formie cyfrowej. Dzięki temu możliwe będzie ich używanie natychmiast kiedy zostaną wprowadzone do systemu a nie dopiero w momencie fizycznego wydania dokumentu. Co więcej, dodana zostanie funkcja wykonywania wewnętrznych e-płatności, która pozwoli na uregulowanie opłaty za zobowiązania podatkowe czy wydanie paszportu.

Dostępny dzisiaj możliwościami weryfikacji tożsamości przy użyciu aplikacji mObywatel są takie okoliczności jak wybory powszechne, zakup alkoholu lub leków, kontrola policyjna, rejestracja w placówce zdrowia czy sprawy pocztowe. Powyższe zmiany rozszerzą ten katalog o weryfikacje tożsamości w wymiarze sprawiedliwości, w banku czy na przejściu granicznym, które dzisiaj odbywają się wyłącznie na podstawie tradycyjnych dokumentów tożsamości. Dodatkowo, nowe przepisy wymuszają uznanie dokumentów cyfrowych przez urzędy publiczne oraz jednostki samorządu terytorialnego na analogicznych zasadach jak te tradycyjne.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców z zadowoleniem przyjmuje projekt ustawy przedstawiony przez Ministerstwo Cyfryzacji. Uważamy, że spowoduje on pełne wykorzystanie potencjału aplikacji mObywatel, która od początku powinna być zrównana prawnie z dokumentami w formie nieelektronicznej. Jest to kolejny krok pozwalający na digitalizację relacji pomiędzy obywateli a sektorem publicznym i prywatnym. W naszej ocenie dla pełnego przebiegu transformacji cyfrowej konieczne są zachęty dla przedsiębiorstw, aby wdrażały rozwiązania cyfrowe.